

www.oljan.fo

Jan Müller

23 - 10 - 2012

Mugu lofta móguleikum og avbjóðingum frá oljuvinnuni

Vit mugu veruliga taka okkum um reiggj, bæði vinna og politiska skipanin, fyri at gera okkum út til at lofta móguleikum og avbjóðingunum frá oljuvinnuni og frá øðrum nýggjum vinnum á okkara leiðum, segði Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum m.a., tá hann setti Faroexpo stevnuna týsmorgunin. Hann segði víðari - Menna samstørv Á hvørjum ári gevur Faroexpo fyrirkomandi høvi at fokusera upp á nýggjar vinnuligar móguleikar, til tess at menna nýgg samstørv og at røkja síni netverk. Á Faroexpo Partenariatinum hittast fyrirkomandi, á skjótum og málrættaðum fundum, men Faroexpo gevur avgjørt eisini vinnulívsfólki góð høvi til at hittast óformliga, og hetta hevur ikki minni týdning. Faroexpo leggur seg har afturat eftir, á hvørjum ári, at halda ráðstevnu um útvaldar vinnuligar móguleikar og avbjóðingar. Oljuvinna í fokus Í ár er ráðstevnan um Føroyar í oljuvinnuni. Hetta er eitt evni, sum gerst alt meira týðandi fyri hvønn dag, sum gongur. Eitt oljufund á føroyskum øki kann merkja kollveltandi broytingar her á landi, men longu nú merkja vit, hvussu oljuvinnan kring okkum gevur meira virksemi í Føroyum og millum føroyingar. Men eisini hvussu oljuvinnan leggur trýst á aðrar partar av samfelagnum. Vit mugu veruliga taka okkum um reiggj, bæði vinna og politiska skipanin, fyri at gera okkum út til at lofta móguleikum og avbjóðingunum frá oljuvinnuni og frá øðrum nýggjum vinnum á okkara leiðum. At vit nú hava 200 elektrikarar, sum arbeiða í Noregi, sigur okkum eina rúgvu - Tað sigur okkum, at okkara handverkarar eru dugnaligir og eftirspurdir. Teir eru væl lærdir, fleksiblibir og arbeiðssamir. Nógvir eru eisini vanir við at arbeiða í einum maritimum umhvørvi, har tú bæði mást skilja týdningin av disiplin og føstum mannagongdum, men eisini mást duga at hugsa sjálvur og at taka initiativ. Men at okkara fólk hava lætt við at fáa góð størv uttanlands sigur okkum eisini, at tað krevur nógv og fer at

krevja enn meira í framtíðini at byggja upp virki og tænastr í Føroyum við stóðugum og væl lærdum starvsfólkum. At fáa fólk og virkir at trívast og at vilja virka her á landi, er størsta avbjóðingin yvirhøvur. Tað ber ikki longur til at síggja føroyska arbeiðsmarknaðin isoleraðan frá restini av heiminum. Vit mugu síggja í eyguni, at arbeiðsmarknaðurin í framtíðini verður meira mobilur og altjóðagjörður, og vit mugu laga okkum til hesar umstøður. Tað merkir, at vit mugu skapa eitt liviligt og spennandi samfelag, sum okkara útisetar vilja flyta aftur til. Og tað merkir eisini, at vit skulu taka væl ímóti útlendingum, sum vilja virka í Føroyum. Tí okkum tørvar allar góðar kreftir, sum kunnu skapa virksemi og trivnað og sum kunnu vinna pening til landið. Ætlan gerast í samgonguskjalinum stendur m.a. at «Ætlan verður lögð fyrri, hvussu Føroyar kunnu bjóða seg fram at gerast ein altjóða sjóvinnu-, tænastru- og útbúgvingardepil.» Hetta eru stór mál, men vit hava góðar fortreytir fyrri at røkka málunum. Oljuvirksemið økist alsamt, skipaferðslan økist, og veðurlagsbroytingarnar í Arktis gera, at virksemið á okkara leiðum verður nógv størri í framtíðini. Canadiski serfrøðingurin í geopolitikki Cleo Pascal, sum hevur granskað geostrategisku, geopolitisku og geofysisku broytingarnar í hesum partinum av heiminum, slær fast, at Føroyar hava framúr góðar fortreytir at gera seg galdandi í Arktis, um vit sjálv vilja tað, og um vit vísa tað í virki. Hetta førði hon m.a. fram á stóru ráðstevnuni Seas the Future í fjør, og aftur á fundi um Arktis í Tinganesi herfyri. Fleiri tykkara eru eisini klár at taka av móguleikum, og hava seinnu árinum bygt upp tænastr til hesar vinnur, sum fara at vaksa í framtíðini. Men vit mugu gera nógv meira, um vit skulu megna at taka av teimum stóru móguleikum og avbjóðingunum, sum framtíðin hevur at bjóða. Landafrøðiliga liggja Føroyar mitt í Norðureysturleiðini, ein framúr staðseting til at gerast ein tænastrudepil í norðuratlantshavi, til at gerast ein millumstøð fyrri fólk og farm, og ein miðstøð fyrri tænastru og útbúgvingar. Við longda flogvøllinum og við einum flogfelag, ið fær altjóða virðislønir fyrri nýskapari, hava vit eisini bestu fortreytir fyrri at gera okkum meira galdandi innan loftvegis fólk- og farmaflutning. Avbjóðingar Oljuvinnan og økta frálandavirksemið bera við sær stórar umhvørvisligar avbjóðingar, sum eisini rúma heilt nýggjar móguleikar. T.d. er trygg og rein niðurtøka av gomlum boriinstallatiónum eitt nýtt og spennandi virkisøki, sum Alex West fer at siga frá á ráðstevnuni í morgin. Innan hesa vinnu eru longu nógv um boðið, men eg vænti at dugnalig føroysk vinnulívsmátt fólk fara at síggja móguleikar á hesum marknaðinum eisini, sum á mangan hátt líkist teimum maritimu vinnunum, sum vit eru von við at arbeiða í. Fortreytin fyrri, at føroyska vinnan fær best burtur úr øllum hesum nýggju móguleikum er, at vinnan bæði er kappingarfør altjóða og eisini, at fyrirtøkur virka væl saman, og geva eina samlaða tænastru, sum er best í heiminum innan tey øki, sum vit bjóða okkum fram á. Danski vinnulívsmátturin og føroyavinurin, Jørgen Mads Clausen, frá Danfoss, hevur sagt frá, at Danfoss altíð leggur seg eftir at vera nummar eitt ella tvey í heiminum, innan tey øki, har sum teir bjóða seg fram. Megna teir ikki tað, taka teir seg úr kappingini. Hetta tvingar virkið til at fokusera upp á síni kjarnuøki og stóðugt at menna hesi fyrri at varðveita oddasessin. Hetta er eitt

mai, sum øll skilja, og sum tí kann testa røtur í alla virkismentanina. Eg vænti, at teir føroysku veitararnir, sum veruliga megna at fáa burtur úr teimum nýggju móguleikum, eisini fara at vísa seg at vera nummar eitt ella tvey í heiminum, innan síni serøki. Vit hava fleiri slík dømi - Føroyski laksurin hevur bæði bestu dygd og besta lönsemi, føroysku trolini eru fremst í dygd og nýmenning innan síni serøki, og føroyskir skiparar vera headhuntaðir at føra skip í Grønlandi, tí at teir eru heimsins bestu navigatørar at sigla í íshavinum. Men skulu vit sum land gera okkum galdandi sum altjóða sjóvinnu-, tænastrá og útbúgvingardepil, nyttar einki við nøkrum einstøkum sterkum aktørum, meðan onnur lið detta niður ímillum. Tænasturnar til heimsins størstu og dýrastu skip og installatiónir, mugu allar vera í heimsflokki. Vit mugu skapa eitt veitaratyssi í Føroyum, sum tryggjar kundunum eina uppliving av veitingum og tænastrá í Føroyum, sum koma tær allar frá heimsins besta veitara. Felags samleika At veitararnir menna og styrkja ein felags samleika, er uttan iva eitt av teimum sterkastu kortunum, sum føroysk virki kunnu hava í altjóða kappingini. Eg vil tí endurtaka nakað av tí, sum eg segði á Vinnudegnum, at okkum tørvar at skapa eitt sterkt føroyskt «brand». Slagorð í tjóðarbranding sum «Fresh From the Faroe Islands» og ikki minst «Fresh Thinking» eru líka viðkomandi í fráländavinnuni sum í ferðavinnuni. Vit standa okkum væl í altjóða kappingini, um vit verða upplivað sum eitt vælskipað netverk av tænastráveitarum, ið allir eru professionellir, álítandi, fleksiblir og nýskapandi. Okkum tørvar at vera enn meira tilvitað um, at vit í Føroyum hava nakrar heilt serstakar fyrimunir og styrkir, og vit skulu læra okkum at siga hesa somu søguna fyri okkum sjálvum, fyri útlenskum kundum og ikki minst fyri útlenskum íleggjarum. Ein sterkur felags samleiki tvørtur um vinnugreinar og myndugleikar, er eisini ein týðandi liður í at vanda gongdini, so at fólkatalið aftur fer at vaksa í Føroyum. Faroexpo er ein góður pallur fyri ítøkiligum samstarvi millum virki og eitt høvi hjá fyrirøkum at víðka um sítt netverk. Faroexpo er tí eisini ein týðandi liður í at menna eitt sterkt maritimt tyssi í Føroyum við als kyns tænastrá. Við hesum er Faroexpo 2012 sett. Myndir - Johan Dahl vitjar básin hjá FOÍB, Føroya Oljuídnaðarbólk á Faroexpo.